

1. Shrnutí

- V 1. čtvrtletí 2022 byl hrubý domácí produkt (HDP) meziročně vyšší o 4,8 %¹. K meziročnímu navýšení výrazně přispělo srovnání s pandemickými restrikcemi omezeným 1. kvartálem 2021. I proto k meziročnímu růstu nejvíce přispívala spotřeba a investice, zatímco vliv bilance zahraničního obchodu byl silně negativní. Mezičtvrtletně se HDP zvýšil o 0,9 % a pokračovalo tak mírné postupné zotavování české ekonomiky po pandemickém propadu. K růstu přispívala investiční aktivita a vývoj bilance zahraničního obchodu. Naopak spotřeba ovlivněná nejistotou domácností podruhé klesla. Česká ekonomika reálně mírně překonala i úroveň 1. kvartálu 2019. V rámci EU patřilo Česko k zemím s podprůměrným meziročním přírůstkem HDP. V EU se HDP meziročně zvýšil o 5,6 % a mezičtvrtletně o 0,7 %.
- Hrubá přidaná hodnota (HPH) se v 1. čtvrtletí meziročně zvýšila o 4,4 %. K růstu nejvíce přispěla odvětví služeb, což souviselo i s nízkou srovnávací základnou. Mezičtvrtletně se HPH zvýšila o 0,8 %. K růstu přispívalo oživení ve stavebnictví, kde HPH vzrostla oproti konci roku 2021 o 6,4 %. Částečně se zlepšila i situace v průmyslu. Ochlazení domácí spotřeby způsobené negativním naladěním domácností naopak ovlivnilo především odvětví služeb. Jen mírně tak rostla HPH v ostatních činnostech i v uskupení obchod, doprava, ubytování a pohostinství. Mezičtvrtletně výrazně klesla HPH v peněžnictví a pojišťovnictví a v odvětvích s převahou sektoru vládních institucí.
- Vývoz zboží a služeb v 1. čtvrtletí 2022 reálně meziročně klesl o 2,6 %² a dovoz se naopak navýšil o 3,7 %. Výsledná bilance dosáhla přebytku 10,7 mld. korun, což představovalo meziroční zhoršení o 86,2 mld. Zhoršovala se ale výhradně bilance obchodu se zbožím, naopak u služeb se kladné saldo zvýšilo. K meziročnímu zhoršení bilance obchodu se zbožím v 1. čtvrtletí nejvíce přispíval obchod s ropou a zemním plynem, základními kovy a motorovými vozidly. Naopak příznivě působil obchod s elektřinou.
- Úhrnná cenová hladina se (podle deflátoru HDP) v 1. čtvrtletí 2022 celkově meziročně zvýšila o 5,8 %, což je nejvíce od konce roku 1998. Mezičtvrtletně cenová hladina vzrostla o 4,0 %. Index spotřebitelských cen se meziročně zvýšil o 11,2 % a přírůstek prudce zrychlil. Meziroční růst cen sílil napříč celým spotřebním košem. Nejvíce k nárůstu spotřebitelských cen i jeho zrychlení přispívaly ceny bydlení a energií a dopravy. Zrychloval i přírůstek cen potravin. Ceny průmyslových výrobců v ČR se v 1. čtvrtletí meziročně zvýšily o 21,8 % a mezičtvrtletně o 10,4 %. Přispíval k tomu zejména prudký nárůst cen ropy a zemního plynu a také elektřiny. Prudce zrychlil i přírůstek cen tržních služeb a cen zemědělské výroby.
- V 1. čtvrtletí 2022 došlo k dalšímu navýšení měnověpolitických sazeb. To se projevilo na výši úrokových sazeb úvěrů pro domácnosti i podniky. Navyšovaly se také úrokové sazby termínovaných vkladů. Vyšší byly rovněž úroky na vládních dluhopisech.
- Trh práce v Česku se dál přibližoval stavu před pandemií. Celková zaměstnanost³ se v 1. čtvrtletí meziročně zvýšila o 1,5 % a mezičtvrtletně o 0,4 %. Celkem dosáhla 5,39 mil. osob. Rostl zejména počet zaměstnanců, naopak pokles počtu podnikatelů trval. Podnikatelé se přitom dál vyjadřovali pozitivně ohledně dalšího růstu zaměstnanosti. Obecná míra nezaměstnanosti u mužů klesla pod 2 %, u ale žen kolísala okolo 3 %, což je více než před pandemií. V některých oborech služeb totiž oživení zaměstnanosti probíhalo pomaleji a chyběla také větší nabídka zkrácených pracovních úvazků. Průměrná hrubá měsíční mzda se v 1. čtvrtletí 2022 celkově meziročně zvýšila o 7,2 % na 37 929 korun. Reálně se ale snížila o 3,6 %, což znamenalo nejhlubší propad ve srovnatelné řadě po roce 2000. Oproti 4. čtvrtletí 2021 průměrná mzda nominálně vzrostla o 2,0 %.
- Hospodaření státního rozpočtu v 1. čtvrtletí 2022 skončilo v deficitu 59,1 mld. korun. Záporné saldo tak bylo méně než poloviční oproti stejnému období roku 2021. Za tímto zlepšením stojí především uvolnění tlaků na mimořádné výdaje související s pandemickým omezením ekonomiky. Na příjmové straně rozpočtu se tak projevilo pokračující zotavování ekonomiky. Na počátku roku také platilo rozpočtové provizorium, které ovlivnilo čerpání investic, možnosti předfinancování některých běžných transferů a rovněž omezilo i další zdroje financování.

¹ Data o HDP, hrubé přidané hodnotě a jejich složkách jsou vyjádřena ve stálých cenách a v očištění o sezónní a kalendářní vlivy.

² Podle metodiky čtvrtletních národních účtů (vývoz a dovoz v ocenění FOB/FOB).

³ Údaje o zaměstnanosti jsou uvedeny v pojetí národních účtů a očištěny o sezónní vlivy.

Vybrané hlavní ukazatele vývoje ekonomiky*

Ukazatel	Vyjádření	2021			2022		celý rok	
		1q	2q	3q	4q	1q	2020	2021
Výkon ekonomiky								
Hrubý domácí produkt v ČR ¹	y/y, v %	-2,3	8,7	3,6	3,6	4,8	-5,8	3,3
	q/q, v %	-0,3	1,4	1,7	0,8	0,9	x	x
Hrubý domácí produkt v EU ¹	y/y, v %	-4,0	-0,9	14,0	4,2	4,8	-6,1	5,5
Celkové výdaje na konečnou spotřebu ¹	y/y, v %	-3,4	6,1	6,6	6,5	6,2	-3,8	3,9
Tvorba hrubého fixního kapitálu ¹	y/y, v %	-4,5	2,0	2,0	3,0	7,4	-7,5	0,6
Vývoz zboží a služeb ^{1,3}	y/y, v %	2,8	31,0	-2,1	-5,7	-0,1	-7,0	6,5
Dovoz zboží a služeb ^{1,3}	y/y, v %	4,5	32,1	8,7	4,0	3,7	-6,9	12,3
Saldo zahr. obchodu se zbožím i služ. ^{2,3}	v mld. Kč	96,9	52,8	12,7	22,7	10,7	389,2	185,2
Saldo celkové důvěry v ekonomiku ⁶	v p. b.	-4,4	12,4	4,5	3,3	4,4	-3,4	3,3
Výkon hlavních odvětví								
Index průmyslové produkce ⁴	y/y, v %	4,3	28,3	-0,1	-1,9	-0,4	-7,2	6,6
Index stavební produkce ⁴	y/y, v %	-5,2	4,3	2,7	5,2	9,9	-6,2	2,4
Index tržeb ve službách ⁴	y/y, v %	-6,4	14,8	9,8	12,7	13,1	-11,8	7,5
Index maloobchodních tržeb ⁴	y/y, v %	-0,2	7,3	3,9	6,2	6,4	-0,9	4,4
Ceny								
Index spotřebitelských cen	y/y, v %	2,2	2,9	4,1	6,1	11,2	3,2	3,8
Harmoniz. index spotřebitel. cen v ČR	y/y, v %	2,2	2,8	3,3	5,0	10,2	3,3	3,3
Harmoniz. index spotřebitel. cen v EU	y/y, v %	1,4	2,2	3,1	4,9	6,5	0,7	2,9
Index cen zemědělských výrobců	y/y, v %	-1,3	3,8	7,1	15,7	23,9	-3,3	6,3
Index cen průmyslových výrobců	y/y, v %	1,5	5,3	9,0	12,8	21,8	0,2	7,2
Index cen výrobců v tržních službách	y/y, v %	1,3	1,0	1,3	1,8	4,2	2,2	1,4
Směnné relace v zahr. zbož. obchodu	v %	102,2	99,5	99,3	97,9	96,4	102,2	99,7
Trh práce								
Počet zaměstnaných v ČR celkem ³	y/y, v %	-1,6	0,3	0,6	1,3	1,5	-1,7	0,1
Obecná míra nezaměstnanosti v ČR ⁵	v %	3,3	3,1	2,6	2,3	2,4	2,6	2,8
Obecná míra nezaměstnanosti v EU ⁵	v %	7,6	7,2	6,9	6,5	6,2	7,3	7,1
Prům. mzda zaměstnance (nominálně)	y/y, v %	1,8	10,1	4,4	2,9	7,2	4,6	4,8
Prům. mzda zaměstnance (reálně)	y/y, v %	-0,4	7,0	0,3	-3,0	-3,6	1,4	1,0
Měnové podmínky								
Dvoutýdenní repo sazba ⁶	v %	0,25	0,50	0,75	3,75	4,50	0,25	3,75
Směnný kurz CZK / EUR		26,1	25,6	25,5	25,4	24,7	26,4	25,6
Směnný kurz CZK / USD		21,6	21,3	21,6	22,2	22,0	23,2	21,7
Státní rozpočet⁷								
Saldo stát. rozpočtu v ČR (nominálně)	v mld. Kč	-125	-140	-61	-93	-59	-367	-420
Státní dluh (nominálně) ⁶	v mld. Kč	2 420	2 416	2 334	2 466	2 594	2 050	2 466

Zdroj dat: ČSÚ, ČNB, MF, Eurostat

* Není-li uvedeno, jinak, ukazatele se vztahují k ČR.

¹ sezónně a kalendářně očištěné údaje ve stálých cenách² sezónně a kalendářně očištěné údaje v běžných cenách³ v pojetí národních účtů⁴ očištěno o kalendářní vlivy⁵ sezónně očištěno, věková skupina 15-74 let⁶ stav na konci období⁷ dle pokladního plnění